

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 14Co/207/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1511206295
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Javorčíková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2015:1511206295.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Kataríny Javorčíkovej a členov JUDr. Martina Murgaša a Mgr. Barbory Bartekovej v právnej veci navrhovateľky: Q. F., N.. XX.XX.XXXX, C. A. A. X, A., zastúpená: Kanisová & Kanis Advokátska kancelária s.r.o., so sídlom Špitálska 10, Bratislava, proti odporcovi: W. B., N.. XX.XX.XXXX, A. A. X, A., t.č. bytom u D. B., A., T. X, zastúpený Záhoráková & Partners s.r.o., advokátska kancelária, so sídlom Bratislava, Krasovského 13, o určenie výživného na manželku, o odvolaní odporcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V v Bratislave č.k. 10C/112/2011-397 zo dňa 21.1.2015, pomerom hlasov 3:0 takto

rozhodol:

Krajský súd v Bratislave rozsudok Okresného súdu Bratislava V v Bratislave č.k. 10C/112/2011-397 zo dňa 21.1.2015 potvrdzuje.

O trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa v samostatnom rozhodnutí.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zaviazal odporcu platiť výživné na navrhovateľku v sume 70,- Eur mesačne od 18.03.2011 do 30.09.2011, a od 01.10.2011 do 28.02.2012 v sume 30,- Eur. Zročné výživné za obdobie 18.03.2011 do 30.09.2011 v sume 451,64 Eur a zročné výživné za obdobie od 01.10.2011 do 28.02.2012 v sume 150,- Eur, teda v celkovej sume 601,64 Eur, je odporca povinný navrhovateľke splácať v mesačných splátkach po 50,- Eur, splatných vždy 20-teho dňa v mesiaci, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku, pod stratou výhody splátok. Vo zvyšku súd návrh navrhovateľky zamietol. Rozhodnutie o trovách konania si vyhradil na samostatné rozhodnutie.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že návrhom doručeným súdu dňa 18.03.2011 žiadala navrhovateľka zaviazat' odporcu prispievať na jej výživu mesačne sumou 500,- Eur od podania návrhu do právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva. S odporcom nežijú v spoločnej domácnosti, spolu nehospodária, sú v rozvodovom konaní a ona sama sa stará o 4 maloleté deti. Pritom je nezamestnaná, nemá finančné prostriedky na zabezpečovanie svojich potrieb, a teda jej životná úroveň ako manželky odporcu nie je rovnaká.

Odporca namietol, že tiež je nezamestnaný a nemôže si plniť ani vyživovaciú povinnosť voči deťom. Prebieha voči nemu trestné konanie na základe trestného oznámenia navrhovateľky a preto má problémy nájsť si zamestnanie a tak plniť si vyživovaciú povinnosť voči deťom. Býva u svojej matky, a jeho finančná situácia mu nedovoľuje platiť výživné navrhovateľke. Tento stav na strane odporcu zotráva i po troch rokoch súdneho sporu.

Prvostupňový súd na základe návrhu navrhovateľky uznesením č. k. 10C/112/2011 zo dňa 25.08.2011 nariadil odporcovi predbežným opatrením prispievať na výživu navrhovateľky mesačne sumou 200,- Eur od 25.07.2011 do právoplatnosti rozsudku vo veci určenia výživného na manželku. Takto určené výživné však navrhovateľke nepoukázal, ani sčasti.

V rámci dokazovania vo veci samej súd zistil, že, rozsudkom Okresného súdu Bratislava V v konaní pod sp. zn. 7C/328/2010 zo dňa 27.03.2012 bolo manželstvo účastníkov rozvedené, a súd upravil

rodičovské práva a povinnosti účastníkov k maloletým deťom tak, že ich zveril do osobnej starostlivosti navrhovateľky a odporcu zaviazal platením výživného v sume 100,- Eur, 80,- Eur, 80,- Eur a 70,- Eur mesačne, t.j. spolu 330,- Eur. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 19.04.2012.

V prejednávanej veci súd rozhodol v poradí prvým rozsudkom zo dňa 20.06.2012 č.k. 10C/112/2011-202 v spojení s opravným uznesením zo dňa 06.09.2012, ktorým zaviazal odporcu platiť výživné na navrhovateľku v sume 150,- Eur mesačne od 18.3.2011 do 30.9.2011 a v sume 100,- Eur mesačne od 1.10.2011 do 19.4.2012. Súčasne určil aj zročné výživné a vo zvyšku návrh navrhovateľky zamietol. Proti tomuto rozsudku podal odporca odvolanie, v ktorom namietal, že má nulový príjem a pôžičky, ktoré spláca boli použité pre rodinu a vzal si ich za súhlasu navrhovateľky. Nakoľko má problém sa zamestnať nie je schopný platiť ani výživné na maloleté deti. Odvolací súd uznesením č. k. 14Co/261/2013, 14Co/262/2013 zo dňa 11.06.2013 napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie s tým, že prvostupňový súd sa má riadne vyporiadať s tvrdeniami účastníkov konania. Konkrétne z akého príjmu odporcu súd vychádzal pri určení výšky výživného, a následne porovnať príjmy a výdavky oboch účastníkov za rozhodné obdobie. Taktiež bolo potrebné vyporiadať sa s obranou odporcu, že pôžičky, ktoré spláca, boli použité pre rodinu.

Súd doplnil dokazovanie výsluchom účastníkov konania a oboznámením listinných dôkazov. Konštatoval, že účastníci konania v čase podania návrhu boli manželmi. Nežili však v spoločnej domácnosti, nakoľko odporca mal súdnym rozhodnutím tunajšieho súdu pod č. 11C/29/2011 zo dňa 25.01.2011 nariadený zákaz vstupu do bytu, v ktorom účastníci viedli spoločnú domácnosť. Z ich manželského vzťahu pochádzajú 4 maloleté deti V., N.. XX.XX.XXXX, K. N.. XX.XX.XXXX, K. N.. XX.XX.XXXX, B. N. XX.XX.XXXX. Syn V. je dieťaťom zdravotne postihnutým, na ktorého navrhovateľka poberala príspevok na opatrovanie v sume 211,32 Eur do konca februára 2012. Navrhovateľka bola v čase podania návrhu nezamestnaná, medzičasom sa brigádnicke zamestnala na čiastočný pracovný úväzok na 2 hodiny denne a jej príjem za obdobie od 6 do 12/2011 predstavoval sumu 866,66 Eur. Súčasne poberala rodinné prídavky na maloleté deti od októbra 2011 v sume 88,04 Eur, a od marca 2012 v sume 90,16 Eur. Z dôvodu, že sa navrhovateľka brigádnicke zamestnala, Úrad práce a sociálnych vecí a rodiny jej znížil peňažný príspevok na opatrovanie na sumu 206,37 Eur od 01.06.2011 a od 01.07.2011 na sumu 211,32 Eur.

Odporca odo dňa vylúčenia z užívania spoločného bytu býva u svojej matky a podľa svojho vyjadrenia jej prispieva na bývanie a stravu. Vyživovaciu povinnosť voči deťom si neplní pre nedostatok finančných prostriedkov. V rámci trestného konania bol odporca trestným rozkazom zo dňa 04.09.2013, č. k. 1T/52/2013 uznaný vinným z prečinu zanedbania povinnej výživy a odsúdený k podmienenému trestu odňatia slobody. Súčasne mu bola uložená povinnosť v 3 ročnej skúšobnej dobe zaplatiť zameškané výživné na maloleté deti. Odporca je nezamestnaný od septembra 2011, pričom v čase od 20.01.2011 do 09.03.2011 bol vo väzbe. Okresný súd v Bratislave V uznesením č. k. 4T/119/2011 právoplatným dňa 20.11.2012, postúpil vec obžaloby pre podozrenie zo zločinu týrania blízkej a zverenej osoby dňa 13.05.2014 Okresnému úradu na priestupkové konanie podľa § 49 ods. 1 písm. d/ Zák. o priestupkoch, pričom toto trestné konania súviselo s násilím odporcu voči navrhovateľke. Pokiaľ ide o majetkové pomery odporcu, spláca spoločnosti Cetelem dlh mesačne v sume 35,- Eur, za kúpu televízora, ktorý užíva navrhovateľka s deťmi. Mesačne spláca aj úver SLSP v sume 41,83 Eur, ktorý si zobral za účelom splácania dlhu v spoločnosti Cetelem. Tiež spláca mesačne spoločnosti Quatro sumu 19,92 Eur, pretože je držiteľom ich karty. Odporca poukázal na to, že zaplatil výživné na deti v celkovej sume 600,- Eur. Nepoprel, že odkedy bol vykázaný zo spoločnej domácnosti na jej chod neprispieva. Zaplatil však nájomné za byt, poplatky za pevnú linku a internet v mesiacoch 4,7,8/2011. Počas manželstva on finančne zabezpečoval rodinu, a listinnými dôkazmi preukázal, že v roku 2008 kúpil chladničku, v roku 2009 kúpil práčku, sporák, čo splácal. Navrhovateľka tieto skutočnosti nerozporovala. Odporca nepoprel, že v spornom období 18.03.2011, kedy bol podaný žalobný návrh, do 06.06.2011 pracoval s príjmom netto v priemere 347,95 Eur. Od 01.07.2011 sa zamestnal v strážnej službe, kde do 30.09.2011 dosiahol príjem celkom 1 526,10 Eur, čo je v priemere na mesiac 508,7 Eur brutto. V evidencii uchádzačov o zamestnanie bol v čase od 06.06.2011 a keďže si našiel prácu bol 01.07.2011 z evidencii vyradený. Dňa 24.09.2011 bol opätovne zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie a vznikol mu nárok na zostávajúcu časť podporného obdobia na výplatu dávky v nezamestnanosti vo výške 23,25 Eur denne do uplynutia 4-mesačnej lehoty. Z potvrdení Úradu práce, soc. vecí a rodiny zo dňa 02.10.2013 súd zistil, že odporca je naďalej vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie a tento stav trvá od 24.09.2011 do času rozhodnutia súdu vo veci, pričom nebol poberateľom dávok v hmotnej núdzi. Z potvrdenia Sociálnej poisťovne zo dňa 02.10.2013 o vyplatených dávkach v nezamestnanosti odporcovi súd zistil, že odporcovi boli obdobím od 06.06.2011 do 30.06.2011 vyplatené dávky v sume 290,70 Eur, a od 24.09.2011 do 28.02.2012 dávky 2 127,70 Eur, a od tejto doby odporca nemá žiaden príjem. V

tejto súvislosti sám odporca uviedol, že hľadal prácu v oblasti strážnej služby. Keď však pri výberových konaniach uviedol, že sa vedie proti nemu trestné stíhanie, mnohí zamestnávateľia s ním odmietajú uzavrieť pracovný pomer. V odbore v ktorom sa vyučil - automechanik, si prácu nehľadá.

Navrhovateľka je zamestnaná od júna 2011 ako brigádnička. Jej príjmom sú rodinné prídavky na 4 maloleté deti v sume 90,16 Eur, príjem z brigádnej činnosti, ktorý je v priemere 150,- Eur mesačne, peňažný príspevok za opatrovanie postihnutého dieťaťa v sume 211,32 Eur. Príjem navrhovateľky v období od 3-9/2011 bol 344,21 Eur, 1-4/2012 v sume 299,36 Eur (rodinné prídavky a opatrovateľský príspevok). V predmetnom období platila nájomné za byt mesačne v sume 150,- Eur a poplatky za energie približne v sume 100,- Eur.

Vo veci súd rozhodol v poradí druhým rozsudkom č.k. 10C/112/2011-334 zo dňa 11.12.2013. Návrh navrhovateľky na výšku príspevku na jej výživu v sume 500,- Eur mesačne súd posúdil ako premrštený, nedôvodný a nezodpovedajúci osobným a majetkovým pomerom odporcu. Konštatoval, že priznaním takéhoto výživného by súd zvýšil nepomer medzi životnou úrovňou bývalých manželov v čase trvania ich manželstva. Posúdiac súčasné zárobkové schopnosti a možnosti odporcu prehodnotil výšku výživného v čase od 18.03.2011 do 30.09.2011, kedy odporca ešte mal príjem, a určil ju v sume 70,- Eur mesačne a od 01.10.2011 do 28.02.2012, kedy odporca poberal len dáky v nezamestnanosti, určil výšku v sume 30,- Eur mesačne. Od 01.03.2012 do 19.04.2012 súd výživné neurčil, nakoľko odporca je preukázateľne bez príjmu na rozdiel od navrhovateľky, ktorá má príjem z brigádnickej činnosti. Pri určení výživného súd prihliadol na skutočnosť, že odporca má určenú vyživovaciu povinnosť na 4 maloleté deti v sume 330,- Eur, príjem nemá a stanovením vyššej výšky výživného by súd mohol založiť trestnoprávnu zodpovednosť odporcu pre nemožnosť splnenia výživného na navrhovateľku. Taktiež zohľadnil skutočnosť, že navrhovateľka sa v žalovanom období sama starala o 4 maloleté deti, o domácnosť, bez príspevkov zo strany odporcu, zo svojho minimálneho príjmu. Na strane odporcu súd zohľadnil jeho finančné povinnosti z úverových vzťahov, nakoľko spláca pôžičky za hnuteľné veci, ktoré slúžia navrhovateľke a maloletým deťom. Vo zvyšnej časti požadovaného nároku súd z uvedených dôvodov návrh zamietol. Pri určení splatnosti zročného výživného súd vychádzal z ustanovenia § 160 ods. 1 O.s.p., a prihliadol na osobné a majetkové pomery odporcu, ktorý je bez zamestnania, žije u svojich rodičov, preto zročné výživné povolil odporcovi splácať formou splátok.

Odporca napadol odvolaním aj tento rozsudok, podaním doručeným súdu dňa 25.02.2014. Namietol, že súd prvého stupňa sa žiadnym spôsobom nevyporiadal s jeho argumentom, že priznanie výživného navrhovateľke je v rozpore s dobrými mravmi podľa ustanovenia § 75 ods. 2 zákona o rodine. Je nesporné, že navrhovateľka podala voči odporcovi trestné oznámenie pre podozrenie zo zločinu týrania blízkej a zverenej osoby, na základe ktorého bol odporca vykázaný zo spoločného obydľia. Bola na neho podaná obžaloba, avšak všetky tvrdenia navrhovateľky boli vyhodnotené ako nepravdivé a súd postúpil vec obvodnému úradu z dôvodu, že skutku týrania sa nedopustil. Na základe tohto obvinenia bol odporca vo väzbe od 20.01.2011 do 09.03.2011. Navrhovateľka podala aj oznámenie o podozrení zo spáchania priestupku proti občianskemu spolunažívaniu tým, že jej odporca mal vulgárne nadávať. Obvodný úrad A. konanie zastavil z dôvodu, že nebolo jednoznačne preukázané, že by sa odporca takéhoto konania skutočne dopustil.

Krajský súd v Bratislave uznesením č. k. 14Co/299/2014-365 zo dňa 10.07.2014 aj tento rozsudok zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Konštatoval, že súd prvého stupňa náležite ustálil skutkový stav v otázke preskúmania majetkových pomerov účastníkov konania. Čo sa týka navrhovateľky, súd prvého stupňa správne vzal do úvahy skutočnosť, že navrhovateľka vykonávala v rozhodnom období osobnú starostlivosť o 4 maloleté deti, a z toho o jedno dieťa zdravotne postihnuté. Správne ustálil aj príjmy a výdavky odporcu. Odvolací súd sa s takto ustáleným skutkovým stavom plne stotožnil. Pri svojom rozhodovaní odvolací súd tiež zisťoval dôvodnosť odporcovho tvrdenia ohľadne porušovania dobrých mravov navrhovateľkou. V tejto súvislosti poukázal na ustanovenie § 75 ods. 2 Zákona o rodine, podľa ktorého výživné na manželku nemožno priznať v prípade, že by bolo v rozpore s dobrými mravmi. Znamená to, že ak súd v konaní zistí rozpor konania oprávneného s dobrými mravmi, resp. ich porušovanie, zaniká nárok na výživné zo zákona a oprávnený nemôže byť v konaní pred súdom úspešný. Túto podmienku je súd povinný skúmať vždy ex offio, ako jeden zo základných zákonných predpokladov vzniku nároku na výživné. Práve v tejto otázke posúdil odvolací súd odvoláciu námietku odporcu za dôvodnú. Keďže súd prvého stupňa sa nezaoberal otázkou porušenia dobrých mravov, nedal odporcovi ani možnosť argumentovať v odvolacom konaní ohľadne tejto otázky a preto podľa názoru odvolacieho súdu nemal možnosť podať odvolanie voči záverom súdu prvého stupňa k tejto otázke, čím bolo porušené jeho právo na riadne, zrozumiteľné a logické odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Preto nariadil prvostupňovému súdu náležite sa vysporiadať s otázkou porušenia dobrých mravov zo strany navrhovateľky, či jej konanie nevykazovalo znaky šikanóznosti, alebo sa iba obmedzovala na obranu

svojich práv a práv svojich maloletých detí v zákonom stanovených hraniciach. Prvostupňový súd sa následne vyporiada aj s otázkou zaviazania odporcu na plnenie v splátkach, pričom prihliadne najmä na aktuálne majetkové pomery odporcu (teda to, či odporca pracuje, má stabilný alebo iný príjem, má iný majetok vhodný na speňaženie a podobne, pričom prihliadne aj na povinnosti ohľadne splácania iných úverov).

V rámci doplneného dokazovania na súde prvého stupňa odporca uviedol, že navrhovateľka podávala na neho trestné oznámenia a podnety na orgány činné v trestnom konaní a iné štátne orgány, v dôsledku ktorých si nemohol nájsť prácu a teda ani plniť svoje vyživovacie povinnosti. Podľa jeho názoru bolo konanie navrhovateľky neopodstatnené, čo sa ukázalo následne, keď súd zastavil konanie pre zločin týrania blízkej a zverenej osoby. Považuje ho preto za vyslovene namierené voči jeho osobe, v úmysle mu škodiť.

Navrhovateľka zotrvala na tom, že odporca nerobil všetko preto, aby sa zamestnal, nehľadal si prácu ani vo svojom odbore automechanik, pretože by sa musel podrobiť rekvalifikačnému kurzu. Zároveň považovala za účelové tvrdenie o nemožnosti sa zamestnať pre vedenie trestného konania. Žiadny zamestnávateľ sa totiž nemá ako dozvedieť, že vo vzťahu k určitej osobe je vedené trestné konanie, pokiaľ to odporca potenciálnemu zamestnávateľovi sám neoznami. Poukázala na to, že jej správanie nie je v rozpore s dobrými mravmi, nakoľko jej nemôže byť na škodu podanie trestného oznámenia, najmä keď v súvislosti s podozrením z týrania blízkej a zverenej osoby, polícia aj prokuratúra vyhodnotila jej podanie ako dôvodné. Taktiež jej nemôže byť na škodu podanie trestného oznámenia pre prečin zanedbania povinnej výživy, nakoľko toto konanie sa skončilo právoplatným odsudzujúcim rozsudkom, z dôvodu späťvzatia odvolania odporcu.

V napadnutom rozsudku súd konštatoval, že hoci vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach sa bližšie nezaoberal námietkou odporcu týkajúcou sa konania navrhovateľky, ktoré malo byť v rozpore s dobrými mravmi; tým, že odporcu zaviazal k plneniu výživného, prezentoval svoje stanovisko k tejto námietke, posúdiac ju ako nedôvodnú. V priebehu konania súd zistil, že Okresný súd Bratislava V trestnú vec vedenú pod sp. zn. 4T/119/2011, v ktorej bol odporca stíhaný pre zločin týrania blízkej a zverenej osoby, po dvoch rokoch postúpil vec príslušnému Okresnému úradu na priestupkové konanie. Dôvodom bol záver, že takéhoto skutku sa odporca nedopustil. Konanie na Okresnom úrade o prejednaní priestupku proti občianskemu spolunažívaniu bolo odložené, pretože zodpovednosť odporcu za priestupok zanikla. Teda nie preto, žeby k takému konaniu nedošlo. Pokiaľ teda orgány činné v trestnom konaní po vykonaní vyšetrovacích úkonov, medzi inými aj výsluchov účastníkov a ich maloletých detí, dospeli až k podaniu obžaloby, nemožno považovať podanie trestného oznámenia navrhovateľkou za šikanózne. Rovnako súd nevyhodnotil ani za šikanózne, alebo za konanie v rozpore s dobrými mravmi, konanie navrhovateľky, keď podala dôvodne trestné oznámenie na odporcu pre neplatenie výživného, v súlade so zákonom č. 201/2008 Z. z. o náhradnom výživnom. Konala tak v záujme potrebnej a primeranej výživy detí a len využila možnosť danú jej zákonom. Súd neakceptoval argumentáciu odporcu, že si nemohol nájsť prácu. Odporca je v produktívnom veku a je nezamestnaný napriek tomu, že žije v A., kde pracovný trh ponúka oveľa viac pracovných príležitostí ako v iných regiónoch Slovenska. Jeho tvrdenie, že mal možnosť sa zamestnať od januára 2014, avšak mal rámci exekúcie zadržaný vodičský preukaz, súd vyhodnotil len okrajovo, nakoľko ide o obdobie, ktoré s obdobím, kedy súd určil výživné už nesúvisí. Tvrdenia, že prišiel o prácu v J., pretože k tomu bol donútený pod vyhrážkou a hrozbou ukončenia pracovného pomeru podľa § 53 Zák. práce; a následne, že o ďalšiu prácu prišiel pre konanie bývalej svokry a navrhovateľky, keď mali poslať anonym jeho zamestnávateľovi; súd vyhodnotil ako obranu ničím nepreukázanú. Odporca je i v súčasnosti bez práce od 01.10.2011. Súd konštatoval, že odporca ako otec 4 detí bez vynaloženia maximálneho úsilia zamestnať sa, prenecháva vyživovaciu povinnosť svojich detí na navrhovateľku a štát. Konanie navrhovateľky, keď požiadala o zákaz vstupu odporcu do bytu, podala trestné oznámenie pre podozrenie zo spáchania trestného činu týrania a trestné oznámenie pre neplatenie výživného spolu s návrhom na vykonanie exekúcie súd vyhodnotil tak, že navrhovateľka sa bránila zákonnými prostriedkami a jej konanie nemožno označiť ako konanie v rozpore s dobrými mravmi, a to aj za situácie, že nedošlo k právoplatnému odsúdeniu odporcu ako osoby podozrivej z trestnej činnosti.

Rozhodnutie o trovách konania si súd vyhradil na samostatné rozhodnutie po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Rozsudok napadol odporca odvolaním, prostredníctvom právneho zástupcu, podaním zo dňa 22.2.2014. Zotrval na svojej obrane, že priznanie výživného navrhovateľke by bolo v rozpore s dobrými mravmi, pretože na neho podala trestné oznámenie na základe skutočností, ktoré boli neskôr vyhodnotené ako nepravdivé. Vyplýva to z uznesenia Okresného súdu v Bratislave V č. k. 4T/119/2011, ktorým bola trestná vec postúpená na priestupkové konanie, a to napriek tomu, že v súvislosti s obvinením pre

skutok týrania bol odporca vo väzbe od 20.1. do 9.3.2011. Rovnako na neho navrhovateľka podala trestné oznámenie pre neplnenie vyživovacej povinnosti hoci vedela, že nemá príjem a zamestnanie stratil len vďaka jej konaniu. Navrhovateľka mu navyše odmieta umožniť akékoľvek stretávanie s deťmi. Súd mal vyhodnocovať dôvody, ktoré viedli navrhovateľku k jej konaniu, ktoré následne spôsobili stratu jeho osobnej slobody a zárobku, čím stratil schopnosť plniť úlohu žiteľa rodiny. Medzi dobré mravy patrí aj úcta k zásadám rodinného a manželského spolužitia, pričom manželia majú rovnaké práva a povinnosti. Podľa § 75 ods. 2 ZoR je to dôležitá okolnosť, pre ktoré došlo k neplneniu vyživovacej povinnosti. Konanie navrhovateľky jednoznačne považuje za odporujúce dobrým mravom. Je amorálne, že navrhovateľka si bola vedomá, že nemá príjem, pričom z pôžičiek a finančnej výpomoci rodičov a priateľa uhradil za obdobie od 18.3.2011 do 28.2.2012 celkovú sumu 2 167,69 Eur na úhradu splátok za kúpu vecí, ktoré užíva výlučne navrhovateľka s ich maloletými deťmi. Taktiež zaplatil výdavky za telekomunikačné poplatky a elektrinu za apríl 2011. Okrem toho hradí splátky za spotrebiče. Súd mal povinnosť započítať tieto plnenia v súlade s § 77 ZoR. Nesúhlasí ani s tým, že mu súd určil uhradiť zročné výživné v lehote do troch dní, hoci nemá príjem a je evidovaný na úrade práce. Je pritom proti nemu vedené aj trestné stíhanie pre neplatenie výživného a prácu si nájsť nevie. Napadol aj výrok o náhrade trov konania. Hoci navrhovateľka si pôvodne uplatnila nárok na výživné až vo výške 500,- Eur a súd jej priznal výživné len 70,-, resp. 30,- Eur, súd neprihliadol len na jej čiastočný úspech v konaní. Mal správne rozhodnúť o trovách konania podľa § 142 ods. 3 O.s.p., a náhradu trov priznať jemu. Domáha sa, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil a návrh navrhovateľky zamietol. Súčasne si uplatnil nárok na náhradu trov konania vo výške 1 343,64 Eur.

K odvolaniu sa vyjadrila navrhovateľka prostredníctvom právneho zástupcu, podaním zo dňa 7.4.2015. S odôvodnením rozsudku sa plne stotožnila a poukázala na obsah svojich prednesov v priebehu prvostupňového konania. Poukázala aj na to, že medzi účastníkmi prebieha na Krajskom súde v Bratislave spor o vylúčenie odporcu z užívania bytu pod sp. zn. 14Co/454/2013. Navrhla napadnutý rozsudok potvrdiť.

Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) prejednal vec v rozsahu podľa ustanovenia § 212 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie odporcu nie je dôvodné. Prvostupňový súd náležite zistil skutkový stav veci (§ 120 O.s.p.), vec posúdil správne po právnej stránke a svoje rozhodnutie i patričným spôsobom odôvodnil (§ 157 O.s.p.), na ktoré odôvodnenie poukazuje i odvolací súd (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Podľa § 71 ods. 1 Zákona o rodine manželia majú vzájomnú vyživovaciu povinnosť. Ak jeden z manželov túto povinnosť neplní, súd na návrh niektorého z nich určí jej rozsah tak, aby životná úroveň obidvoch manželov bola v zásade rovnaká. Pri rozhodovaní o určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliadne na starostlivosť o domácnosť.

Podľa § 75 ods. 1 citovaného zákona, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Podľa § 75 ods. 2 výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí ak ide o výživné na maloleté dieťa.

S určením povinnosti odporcu platiť výživné navrhovateľke ako jeho manželke na čas do rozvodu manželstva sa súd podrobne vypořiadal v poradí druhým rozsudkom vo veci č.k. 10C/112/2011-334 zo dňa 11.12.2013, s ktorým sa v tejto časti stotožnil aj odvolací súd. Vo veci nebolo sporné, že navrhovateľka sa s minimálného príjmu z brigádnickej činnosti a štátnych príspevkov na deti v rozhodnom čase (a aj doposiaľ) starala o štyri maloleté deti, z ktorých je syn navyše zdravotne postihnutý. Táto starostlivosť je bránila zamestnať sa na plný úväzok a zabezpečiť dostatočný zdroj príjmov. Odporca je vzhľadom na svoje odborné vedomosti, zdravotný stav a vek plne pracovne spôsobilý, čo je rozhodujúce pri posudzovaní tzv. potenciality jeho príjmov. Je vyučený automechanik a podľa jeho vyjadrenia v tomto odbore si prácu nehľadal. Zameral sa len na prácu v oblasti strážnej služby, v rámci ktorej mala vzniknúť prekážka v súvislosti s jeho trestným stíhaním, za čo je zodpovedná podľa jeho názoru navrhovateľka. S týmto názorom odporcu nemožno súhlasiť. Odporca ako otec štyroch maloletých detí a manžel nezamestnanej manželky, starajúcej sa o deti a domácnosť, bol povinný využiť všetky možnosti zodpovedajúce jeho vzdelaniu a zdravotnému stavu na získanie primeraného zamestnania, aby dokázal zabezpečiť potrebný príjem postačujúci na uspokojovanie jeho potrieb a osôb, ktoré sú na neho odkázané výživou. V rozhodnom čase aj na navrhovateľku ako jeho manželku, ktorá zabezpečovala plnú starostlivosť o ich maloleté deti. Bolo potrebné zohľadniť aj skutočnosť, že navrhovateľka musela sama zabezpečiť prostriedky na uspokojovanie základných životných potrieb nielen pre seba, ale aj pre 4 maloleté deti, pretože odporca si v zásade neplnil ani základnú vyživovaciu

povinnosť. Preto súd správne rozhodol o určení výživného navrhovateľke, aj keď bolo zistené, že odporca nemal stabilný príjem, pričom jeho výšku určil v minimálnej miere v závislosti od toho, či v priebehu rozhodného obdobia odporca pracoval alebo nie. Je nedôvodná odvolacia námietka, že súd určil odporcovi povinnosť uhradiť zročné výživné v celosti naraz jednou platbou. Súd aj zročné výživné povolil odporcovi splácať v splátkach po 50,- Eur mesačne.

Správne sú aj závery súdu, že nebolo zistené zo strany navrhovateľky porušovanie dobrých mravov vo vzťahu k odporcovi, ktoré by bolo dôvodom pre nepriznanie výživného aj za situácie, keby odporca mal dostatočný príjem. Podanie trestného oznámenia pre neplnenie vyživovacej povinnosti odporcu voči maloletým deťom, nebolo právom, ale povinnosťou navrhovateľky ako matky a zákonnej zástupkyne detí, spoluzodpovednej za ich výživu a výchovu. Rovnako trestné oznámenie pre týranie blízkej osoby, z dôvodu fyzického násillia odporcu voči navrhovateľke, nebolo odmietnuté alebo zastavené pre jeho neodôvodnenosť, ale pre zmenu kvalifikácie tohto konania odporcu na priestupok. V tejto súvislosti je dôležitá aj skutočnosť, že Krajský súd v Bratislave právoplatným rozsudkom č.k. 14Co/454/2013-398 zo dňa 21.4.2015 úplne vylúčil odporcu z užívania spoločného nájomného bytu podľa § 705a OZ z dôvodu zisteného fyzického a psychického násillia voči navrhovateľke, a psychického násillia voči ich maloletým deťom. Aj v kontexte tohto rozhodnutia je nesporné, že navrhovateľka na odporcu nepodávala účelovo trestné oznámenia, ale v snahe ochrániť seba a maloleté deti.

Z uvedených dôvodov odvolací súd vyhodnotil obranu odporcu ako nedôvodnú a nepreukázanú, a napadnutý rozsudok podľa § 219 ods. 1 Os.p. potvrdil ako vecne správny.

Navrhovateľka bola v odvolacom konaní plne úspešná a vznikol jej nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Keďže prvostupňový súd si vyhradil rozhodnutie o trovách na samostatné rozhodnutie, rozhodne súčasne aj o náhrade trov odvolacieho konania podľa výsledku sporu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.